

G. Chaucer:

Povesti z romanja

Za mladino priredil L. E. Rubin -
Poslovenil dr. Ivan Lah

KAJ JE PRIPOVEDOVAL STUDENT IZ OXFORDA

Živel je nekoč plemič, ki se je imenoval
Valter. Bil je še mlad, lep in močan, in
ker je imel veliko posesti, zemlje in gra-

v Canterbury

ljudje, a skoraj najsiromašnejši med nji-
mi je bil delavec po imenu Janicola, ki je
imel krasno mlado hčerko Grizeldo. Gri-
zelda pa ni bila samo krasna, ampak tudi
pridna in delavna, in mladi grof jo je

dov, so ga njegovi podložniki prosili, naj
se oženi, da bo imel sina, ki bo dedič
svojega očeta, da si ne bodo drugi la-
stili pravice do njegovega imetja, kajti
tuji gospodarji so navadno še hujši od
domačih.

Ne daleč od gradu, kjer je prebival
Valter, je bila vas, kjer so živeli ubožni

nekaterokrat opazil, ko je jezdil na svo-
jem konju skozi vas, in sklenil je na
tihem v svojem srcu, da, če se bo kdaj
ženil, si bo vzel njo za ženo.

Tako je preteklo več let in končno se je grof odločil.

Nekega jutra ob devetih se je grof oblekel v kraljevsko obleko in je odjahal z velikim spremstvom gospodov in gospej proti vasi. Grizelda je bila že zgodaj zjutraj vstala, da bi nanosila vode iz studenca v gozdu. Ko se je vračala proti raztrgani domači bajti, je na njeno veliko začudenje stopil pred njo mladi grof in jo nagovoril z njenim imenom. Grizelda je vsa presenečena padla pred visokim gospodom na kolena in čakala, kaj ji bo ukazal. Grof pa ji je prijazno prigovarjal in jo je vprašal, kje je njen oče. Grizelda je odhitela, da privede očeta, kajti mislila je, da se je na gradu zgodilo nekaj nenadnega. Ubogi Janicola je prilezel ves ubog s sklonjeno glavo pred svojega gospoda in čakal, da mu ukaže priti na delo, ako ne celo kaj hujšega, ker se je bal, da ga je kak oskrbnik očrnil na gradu. Toda grof je stopil s konja, prijel Janiculo za roko in mu rekel, da ga je prišel vprašat, ali mu da hčerko Grizeldo za ženo. Morete si misliti, kako se je ubogi stari mož ustrašil, ker je mislil, da se mladi grof iz njega norčuje, ali da namerava kaj hudega. Stal je pred grofom kakor okopan in ni mogel spraviti besede iz ust. Šele ko se je ozrl in zagledal prijazno grofovo lice in je videl, da vse spremstvo resno gleda na njega in čaka njegovega odgovora, je rekel, da naj se zgodi, kakor si gospod želi, in da je njegova edina želja, da bi v vsem ugodil gospodu svojemu, kakor je to delal vedno in ob vsaki priliki, da bi mu vest ne očitala, da ne stori svoje dolžnosti do njih, ki so pravi in pravični gospodarji njegovi.

Na to je rekel grof:

»Grizelda, tvoj oče je dovolil, da postaneš moja žena. Toda prej, preden se to zgodi, te vprašam, ali mi hočeš biti v vsem pokorna, da mi boš voljna in vdana ugodila v vsem in rada storila vse, karkoli bom zaželel.«

Grizelda je odgovorila, da je le ubožna deklica in da nikakor ni vredna, da bi postala žena tako mogočnega gospoda. Vendar, ako se hoče mladi grof res z njo poročiti, je pripravljena sprejeti to nepričakovano srečo in mu obeta, da mu bo vedno v vsem zvesta in pokorna in da se ne bo nikoli upirala njegovim volji.

»To je dovolj, to je vse, kar želim, draga Grizelda,« je rekel grof Valter, prijel jo za roko in jo peljal pred zbrano spremstvo, gospode in gospe in jim jo predstavil rekoč:

»To je moja izvoljena nevesta in moja bodoča žena, ki jo morate vsi ljubiti in

spoštovati zdaj in za vse bodoče čase kot svojo najvišjo gospo in zapovedovalko.«

Da bi mogla dospeti na njegov dvor tako, kot se spodobi, je prosil prisotne gospe iz spremstva, naj gredo z njo v njeno siromašno hišo, naj ji slečejo njeno ubožno obleko in jo oblečejo v krasna bogata oblačila, ki so jih bile prinesle s seboj, kakor je grof zapovedal. In gospe so odšle z Grizeldo v njeno hišo in so jo oblekle v svetlo svileni obleko, spletle so njene krasne lase v dolge kite, zavite v kolobar, kakor jih nosijo plemenite gospe, in ji posadile na glavo krono, tako da, ko je bila tako preoblečena, okrašena in nalepotičena, bi je ne bila nobena princesa v lepoti prekašala.

Ko so jo gospe privedle pred grofa, ji je nataknil na roko prstan, ki ga je bil prinesel s seboj, posadili so jo na konja — belega kot sneg in jo odpeljali s seboj na dvor.

Mlada gospa je sprejemala vse nenavadne časti in poklone tako mило in prijazno in se je pri vsem tem vedla tako nežno in ljubeznivo, da so tudi oni, ki so bili priče njenega povišanja, pozabili na njen nizki stan, od koder je prišla in se ji klanjali kot svoji vznešeni gospodarici in najvišji gospe na zemlji.

Tako se je začelo na gradu novo življenje, ljudem ni bilo več treba misliti na srečo svojega gospoda in, ko se je čez čas rodila grofu Valteru in mladi gospe Grizeldi hčerka, je bila čaša sreče do vrha polna in na gradu in okoli gradu je vse odmevalo v blaženi radosti.

Toda ta čaša sreče je bila prepolna, da bi mogla večno ali vsaj dolgo trajati, kajti tako je na svetu, da neskaljena sreča nobenemu smrtnemu človeku ni usojena. Žal nam je, toda pripomniti moramo, da je bil grof Valter čudnega značaja, mračen in nezaupljiv, da mu ni bilo nikoli dovolj dokazov zvestobe in je vedno sumničlji tudi one, ki so bili pripravljene zanj žrtvovati vse na svetu. Komaj je bilo mali hčerki nekaj tednov, je grof Valter sklenil, da podvrže presrečno Grizeldo kruti preizkušnji, da se prepriča, ali mu je res tako pokorna, kakor mu je obetala. Prišel je k svoji ženi in ji začel očitati njen nizki stan, odkoder je prišla, spomnil jo je na obljubo, da mu bo v vsem popolnoma pokorna in jo vprašal, ali je še voljna to svojo obljubo do zadnje besede izpolniti. Grizelda je bila presenečena nad temi nezasluzenimi očitki in nerazumljivimi sumnjami in je rekla, da bo svojemu gospodu in soprogu kakor doslej tudi poslej v vsem voljna in pokorna. Vi seveda mislite, da se je grof s tem udanim odgovorom zadovoljil. Kaj

še! Mračne misli, ki so izhajale iz njegovega temnega značaja, so ga popolnoma obvladale. Ni imel sicer poguma, da bi povedal svoji gospe, kaj namerava storiti, ampak je odšel in poslal k nji svojo služabnico z zahtevo, naj mu izroči otroka. Uboga Grizelda je bila vsa obupana, ker si ni mogla razlagati, od kod ta nenadna izprememba. Bila je to zanj težka skušnjava, toda udala se je: poljubila in blagoslovila je svoje dete in ga izročila služabnici, s tesnobo v duši in z mračno mislijo v srcu, da ga izroča v smrt. Toda grof tega ni nameraval, temveč je poslal hčerko in Bolonjo k svoji sestri, grofici Pavijski, ki jo je prosil, naj njegovega otroka kar najbolj skrbno in nežno vzgoji, vendar naj nikomur ne pove, kdo in čigav je ta otrok. Ko je vse to uredil in izročil svoje načrte, je opazoval sumljivo svojo ženo, ali se bo izpremenila v svojem vedenju do njega.

Dasi je na vse točno pazil in jo skušal na vse načine, ni mogel opaziti nikake razlike. Bila je prav tako ljubezniva in skromna kakor poprej. Služila in stregla mu je z nežno skrbljivostjo in se posvečala dvoru in gospodinjstvu, kakor da se ni nič zgodilo; niti enkrat ni omenila pred njim svojega otroka, dasi je na skrivnem mnogo prejkala in mislila samo nanj. Njena edina želja je bila, da bi še enkrat imela pri sebi svoje drobno dete, ki sedaj plaka po materi bogve kje, ako se ni zgodilo z njim kaj strašnega. Toda Grizelda je zaupala Bogu in se premagala, da bi ji grof ne mogel očitati, da ni držala svoje obljube.

Debelko

»... Košir? Tukaj! Zima? Tukaj! Uršič? Tukaj! Kovač? — Kaj je pa z Antonom Kovačem? Že tri dni ga ni v šolo. Ali kdo ve, kaj je z njim? Otroci, to pa ni lepo, da je nekdo v razredu, na katerega nič ne mislite!«

»Da, Anton Kovač, ali Debelko, kakor so ga klicali, ni imel v razredu niti enega prijatelja. Kaj bi s takim, ki ni mogel igrati nogometa, ki se ni mogel udeležiti tekmovalnega teka, ker je bil tako neznansko debel. Seveda zdaj, ko že učitelj govori, da je nemara zbolel, je bilo marsikomu v razredu malo neprijetno pri duši. Ko je pa Debelko naslednji dan spet prišel v šolo, so se pošteno jezili, kako so le en trenutek mogli biti zanj v skrbeh. A ko je v odmoru položil na klop svojo južino in ugriznil v kruh, tedaj je dolgi Lipe Slamič dejal:

»Imaš prav, Debelko, le pošteno jej, da boš še bolj debel!«

Vsi so se smejali. Anton je pa šel molče iz razreda.

Kakor vsako leto, je bil tudi za letošnjo pomlad določen velik izlet s parnikom, ki se ga udeležijo vsi učenci od prvega do zadnjega razreda z vsemi učitelji in z ravnateljem. Eden redkih učencev, ki se izleta ni veselil, je bil Anton Kovač. Saj bodo spet igrali nogomet in druge športne igre, on bo moral pa od daleč gledati. Pa še voznja po vodi — drugi bodo sedeli lepo skupaj in peli ob spremljevanju tamburice, on se jim pa ne bo upal približati, se ne bo upal sestiti k njim.

Bilo je krasno pomladno jutro, ko je šlo več sto veselih učencev na krov parnika. Vsi so imeli oprtnike, tisti, ki so bili bolj previdni so vzeli s seboj tudi dežne ali navadne plašče.

»Poglej no Debelkota, kako nabit nahrbtnik ima! Brž ko ne se boji, da bi moral gladu umreti!« je dejal smeje se Lipe Slamič svojemu prijatelju.

»Kaj, le svoj jopič sem stlačil v nahrbtnik.« se je zagovarjal Debelko. Pa se ni dalo nič popraviti. Vsi okoli njega so se mu spet smejali, Anton se je od svojih tovarišev splazil stran in sedel k malčkom, ki so svoj prostor imeli na zadnji strani parnika.

Parnik se je ustavil pred lepim, nizkim, s travo poraslim bregom. Od krova do brega so položili brv. Breg je bil v trenutku videti kakor velikansko mravljišče. Učenci so razvezali oprtnike in se lotili zajtrka: kruhkov z maslom in trdo kuhanih jajc, malinovca in bele kave. Anton je sedel malo stran od velikega kredela svojih tovarišev. Prav nič ga ni veselilo jesti, saj bi ga spet dražili, čeprav bi pojedel še tako majhen košček kruha. Čez nekaj časa mu je učitelj zaklical:

»Kovač, zakaj pa sediš tako sam, priди vendar semkaj!«

Toda Anton se je napravil, kakor da učitelja ni slišal. Čutil se je neznansko nesrečnega. Nedaleč od njega so peli, se

bojevali, kdo bo zmagal z žogo, in tekli za stavo. Nekaj dečkov je jopiče odložilo in se šlo rokoborbo. Eden od malčkov, Drago Sila, Petrov brat, je prišel k njemu in ga vprašal, ali se ne bi z njim žogal. Toda Anton je zmajal z glavo.

Zdaj pa zdaj se je Anton ozrl, da je videl, kaj delajo tovariši: Ti so bili zdaj zbrani okoli učitelja, ki jim je nekaj pripovedoval. Iznenada se je pa začulo vpitje in klicanje na pomoč, ki so prihajali s parnika. Nekaj malčkov je vkljub ponovni prepovedi splezalo na brv in nesreča je hotela, da je nekdo njih padel v vodo. Vsi so skočili kvišku da bi pone srečencu pomagali.

Toda kdo je bil hitrejši? Sicer tako nerodni Anton je hitro slekel jopič, stekel do mesta nesreče in skočil v vodo.

»Ti, Peter, to je tvoj brat!« je še slišal upiti, medtem ko se je že potapljal, da bi dobil malčka. Z nekaj krepkimi sunki je bil pri njem, ga prijel za ovrtnik, da je Drago imel glavo nad vodo, in tako krepko rezal vodo le z eno roko, a si je tembolj pomagal z nogami. Srečno je priplaval na breg. Takoj sta prikočila k njemu dva učitelja in nesla oba, od mraza se tresoča dečka v kabino na parnik, kjer sta ju položila na posteljo, jima slekla mokro obleko in ju toplo odela.

Malček, ki si je kmalu opomogel od strahu, je že čez nekaj minut vstal. Anton je pa ostal v postelji, medtem ko se je parnik vračal. Treslo ga je in v glavi mu je kar brnelo. Naslednje jutro Antona Kovača ni bilo v šolo. Ležal je doma. Vnela so se mu pljuča. Dneve in dneve ni prišel k zavesti, tako da ni mogel videti, koliko rož je v njegovi sobi. In vsi številni šolarji, ki so ga dan za dnem obiskovali, so dobili zmeraj isti žalostni odgovor:

»Še nič boljše mu ni!«

Potem se mu je pa počasi le pričelo zdravje vračati in nazadnje ga je ta ali oni njegov tovariš le smel obiskati. Eden prvih, ki je stopil v njegovo sobo, je bil dolgi Peter.

»Anton, kako si shujšal«, je ves presenečen dejal Peter.

»Da, zdaj pa nisem prav nič več podoben Debelku!« je smeje se odgovoril Anton.

»Zdaj ti ni nič več ime Debelko, nihče več te ne bo tako klical!« je obljubil Peter. In tako nista mogla več govoriti, nista vedela, o čem bi govorila. Peter je še nekaj minut posedel pri bolniku, potem mu je krepko stisnil roko.

»Glej, da kmalu ozdraviš, Anton, da prideš spet v šolo. Ves razred se te že veseli.«

Manica:

Petelin in lisica

Svoj čas so živali prišle na idejo, da bi ne bilo napačno, ako bi imele svojega kralja. In ko so nekoč v ta namen priredile mogočno zborovanje, je med njimi na splošnc prevladovalo mnenje, naj bo kralj tisti, ki je med vsemi živalimi največji, da tako že po svoji zunanosti pokaže, da nekaj velja.

Na dan volitve so se vsi štirinožci zbrali za neko zapuščeno hribovsko bajtico ter stopili po velikosti lepo v red. Volilna komisija, ki so jo tvorili medved, jelen in pes, je pa imela strogo nalogo, naj po vidiku natančno premeri višino vseh kraljevskih kandidatov.

Lisica, ki ji je kraljevski naslov neizrečeno lepo dišal, je uvidela takoj, da s svojo nizko in prihuljeno postavo niti v pošteev ne pride, ako bo šlo po pravici. Kaj velja, če bi poskusila z zvijačo!

V tem trenutku je pa že zapazila tik za prostorom, kjer so se zbirale živali, kup na kratko razžaganih brunov. »Aha« si misli, »tole bo pa morda nekaj zame.« Urno se približa tako, da je zadnja v vrsti ter previdno zvali pod noge nekaj brunov.

Zdaj je bila lisica videti res največja. Pa ker so še vedno znova dohajale velike živali in se postavljale v vrsto, si je morala zvitorepka še marsikako bruno podvaliti pod noge. Toda na koncu koncev se je lisica vendar le videla čez vse druge in komisija jo je že hotela kronati. Prav tisti čas se je pa oglasil petelin, ki je radi večje varnosti zletel na streho in od tam doli zapazil goljufivi trik premetene kandidatke:

»Kikiriki, lisica na brunih stoji!«

Isker konjič, ki je stal tik pred lisico, se urno zaobrne in preden je goljufica zamogla misliti na beg, tako krepko brcne v njen podstavek, da se ta z velikim ropotom podere in pokoplje lisico pod seboj.

Med splošno zmedo in ogorčenostjo, ki je zavladala vsled tega med živalimi, pa se zvitorepki posreči, da se reši izpod brunov in osramočena zbeži v bližnjo šumo.

Tega pa, da jo je petelin razkrinkal, zvitorepka ni mogla pozabiti in ne odpustiti. Od tistih dob namreč je postala lisica velik strah petelinom in vsemu kokošnjemu rodu. Če se vtihotapi v kak kokošnjak, tedaj kolje in mori brez uamiljenja in to vse iz starega sovraštva in iz maščevanja nad petelinom.

Zadnji dom našega kralja

Dragi stric Matič in vsi Jutrovčki! Gotovo se boste začudili, ko boste brali odkod se oglašam. Iz sredine ponosne Šumadije — iz zgodovinskega Oplenca! Čeprav sem zvest bralec »Mladega Jutra« se vendar doslej še nisem nikoli udeležil razpisanih natečajev. Zdaj pa — v tem žalostnem času, ko smo vsi izgubili tako priljubljenega Gospodarja, bi vam rad kaj povedal o Njem in o Njegovem zadnjem domu. Kralj je bil še nedavno tega pri nas na Oplencu na odihu in se skrbno zanimal za svoje vzorno urejevano posestvo. Zelo rad je obiskoval cerkev, katere notranjost se vsa blešči v raznobarnem mozaiku. Tu počivajo Njegovi slavni predniki in njihovi grobovi so obdani od 61 slavnih, starih zastav, ki so se udeležile borbe za osvobojenje in uedinjenje naše mile Jugoslavije. Zdaj je pa cerkev nenadoma dobila popolnoma nov obraz. Nemi hram slave je postal hram ihtenja in vročih solza. Velika črna zastava na vrhu zvonika oznanja daleč naokrog žalostno resnico. Ob ograji velikega cerkvenega dvorišča in ob zidu cerkve same so razpostavljeni raznovrstni venci: iz trnja, iz zelenja, iz cvetja, iz domovine, iz tujine. Toda vsi ti raznovrstni venci so izraz ene tuge, ene bolečine, ene žalosti. Umrl je knez miru in ves svet plaka za njim! Tudi otroci so poslali kralju vence na grob in na trakih bereš lahko njihove poslednje pozdrave. Tu vidiš poslednje pozdrave Bohinjske dece, Triglavskih planin, zadnji pozdrav Kamniških planin. Poslednji venec je prepleten z belimi planinkami iz slovenskih Kamniških planin. Ob vhodu v cerkev sloni venec, ki vzbuja posebno pozornost: venec je napravljen iz lesa — poslali so ga Ribničani. Poleg njega stoji krasen venec »Združenih borcev« iz Ljubljane. V cerkvi sami so razpostavljeni srebrni in zlati venci v najrazličnejših oblikah. Ob oltarju na desni strani stoji venec obrtnih organizacij iz Ljubljane s spominsko knjigo in zlato palmo. Ob levi strani oltarja pa stoji venec vojnog tehničnega zavoda v Kragujevcu, ki je ves okrašen z raznim orožjem.

Levo od glavnega vhoda te peljejo marmornate stopnice v podzemsko kriptu. Sem ne pride solnčni žarek in tukaj ne slišiš hrupa avtomobilov, ki vedno spet pripeljejo na stotine romarjev. Solnce nadomeščajo ogromne voščence, ki svetijo na vsakem grobu. Tudi v kripti je majhen oltarček. Desno od njega

vidiš grob kneginje Zorke, matere našega nepozabnega kralja Aleksandra in takoj zraven nje spi večno spanje naš viteški priljubljeni kralj. Kakor na ostalih grobovih v kripti tako je tudi na Njegovem grobu marmornata plošča. Na plošči bereš kratek napis: »Aleksander I. kralj Jugoslavije« 1888—1934. Na plošči je pritrjen križ iz hrastovega lesa, ki nosi isti napis. Pred grobom gorijo velike sveče in tik pred ploščo stoji marmornata žara s slovensko zemljo, ob desni strani srebrna žara s prstjo iz Julijske krajine in iz Koroške. Poleg slednje leži škatlica s prstjo iz Kumanovega in vse polno majhnih vrečic z zemljo iz raznih krajev naše države. V kripti je vse tiho, le zdaj in zdaj premaga obiskovalce in številne romarje glasno ihtenje. Morda ni prostora na svetu, ki bi bil kdaj videl toliko solza in slišal toliko vzdihov kakor ta kriptu. Na tisoce vernih romarjev obiskuje dnevno grob ljubljenskega kralja. Cerkev in kriptu so premajhni, da bi mogli sprejeti vse ljudi in božja služba traja v cerkvi do mraka. Mene pošlje mama vsako jutro preden grem v šolo s svežimi cveticami na kraljev grob. Takrat je v cerkvi še vse tiho in v kripti še ni toliko ljudi. Srčno vas vse pozdravljam

Stanko A. Čop, uč. III. razr. var. šole
v Topoli

Daniilo Gorinšek:

Stara pesem

Mamica sedi sred vrta,
shramba na stečaj odprta,
Janko — smuk po strdi!

Anka, ta je neugnanka,
ona pač nikjer ne manjka,
tožit teče brž na vrt.

Janko v Anko, hoj, zdaj plane
Anka v Janka, boj se vname,
lonc z medom pa — na tla!

Zdaj pa Anka mulo pase,
Janku čelo v bulo rase,
—muca z medom se sladka ...

Jutrovčki jokajo za mrtvim kraljem

JUGOSLAVIJA ŽALUJE

Letos je jesen pri nas vse bolj otožna kakor druga leta, ker plakamo za svojim mrtvim kraljem. Padel je kot žrtev za domovino. Viteški in junaški kralj nam bo ostal zmerom svetel zgled in ohranili ga bomo v hvaležnem spominu. Zdaj počiva na Oplencu poleg svojega očeta. Mirno spi, naš ljubi kralj, Tvojo oporoko bomo zvesto izpolnjevali. Čuvali in ljubili bomo Jugoslavijo, kakor si jo tudi Ti čuval in ljubil. Zvesto bomo sledili Tvojemu sinu, kralju Petru II.

Vera Križman, uč. II. razr. mešč. šole pri Uršulinkah v Ljubljani

NAŠEMU MLADEMU KRALJU V TOLAŽBO

Ves jugoslovanski narod je bridko zajokal z mladim kraljem vred, ko je zvedel strašno novico, da je naš ljubljenski kralj Aleksander I. padel kot žrtev gnusnega zločina. Vsi smo in še jočemo, ker smo svojega kralja srčno in vdano ljubili. Edino uteho vidimo v tem, da je zasedel prestol, Njegov prvorojeni sin Peter, v katerem se pretaka ista junaška kri. Našega novega, mladega kralja bomo vsi iskreno ljubili in srčno prosimo Boga, da bi ga obvaroval vsega hudega in da bi mu pomagal vršiti Njegovo težko nalogo.

Jelena Ferjan, uč. IV. razr.
na Jesenicah

VITEškEMU KRALJU ALEKSANDRU

Kmalu bo že minilo 7 tednov, odkar je naš ljubi kralj Aleksander I. za vedno zatisnil svoje dobre oči. Sedem tednov je dolga doba — toda naša žalost je ostala neizpremenjena. Nemi čakamo zadoščenja. Morda nam bo potlej lažje, ko bo zadela krivce pravična kazen. Naše žalostne misli hitijo k našemu mlademu kralju, ki bridko žaluje za ljubečim, skrbnim očetom. Sorodni se mu zdimo in tesno zvezani z njim, saj tudi mi pla-

kamo za predobrim Očetom. Mladega kralja in narod družijo ista bol! Globoko smo si v srce zapisali kraljeve poslednje besede: »Čuvajte Jugoslavijo«. Čuvali jo bomo! Čuvali jo bomo s svojo ljubeznijo! Naša ljubezen do Jugoslavije bo kakor železen oklep. Nihče nam ne bo mogel blizu, nihče nas ne bo mogel premakniti, razdružiti ali pa porušiti!

Berta Čobal, uč. IV. razr.
Sv. Jurij ob Pesnici

VITEškEMU KRALJU MUČENIKU!

Zakaj si nas zapustil, Ti predobri, naš skrbni, kralj Aleksander I.? V žalosti globoki si pustil narod Svoj, ki joče, plače brez tolažbe za Teboj. Zapustil si nam kralja mladega kralja Petra II. Mladi smo a dobro se zavedamo, kaj se pravi: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« Oporoko Tvojo hočemo izpolnjevati domovino vseh nesreč obvarovati. A sinu Tvojemu kralju Petru II. do smrti svoje, zvesti ostati.

Vovk Sonja, 1. c. mest. ž. real. gimnazije
v Ljubljani

VITEŠKI KRALJ MUČENIK

ALEKSANDER I. ZEDINITELJ

Globoko nas je užalostila vest, da je bil v Marseilleu umorjen od zločinske roke naš Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj. Vsa srca mladih Jutrovčkov so zaplakala v neutolažljivi boli za izgubo našega ljubljenega kralja Aleksandra I., katerega ne bomo več videli. Toda spomin na njega bo živel v naših srcih vedno. Prisegamo zvestobo njegovemu sinu kralju Petru II., da bomo tudi njega ljubili in mu pomagali izvrševati zadnje naročilo blagopokojnega kralja: Čuvajte Jugoslavijo!

Keršič Franc, učenec 7. razr. v Ljubljani.

Čuvali bomo Jugoslavijo!

JUTROVČKI PIŠEJO

Tragedija v ptičji kletki. Kakor običajno, tako sem tudi pred nedavnim časom hotel napolniti ptičja koritca s primerno hrano, toda v svoje veliko začudenje sem opazil samo dvoje ljubkih, pritičkavih papig, a ostalih na novo pridobljenih novincev ni bilo videti. Hitro sem snel kletko. Na dnu kletke sem zagledal mrtvega ptička, a poleg njega drugega čepečega in umirajočega. Prvi lip si nisem znal tolmачiti to veliko izpremembo v mali ptičji hišici, a kmalu mi je bilo vse jasno, zlasti zaradi nemirnega zadržanja papig. Povzročiteljica žalostnega konca je bila le papiga-samica, ki je oba novinca strašno sovražila. Vedno ju je preganjala in odganjala od koritca s hrano in vodo. Ni jima privoščila niti zrnca. Revčka sta izbirala v pesku od papig razmetana zrna. Tako je šlo dan na dan, dokler ni napočil usodni dan. Komaj smo oteli umirajočo ptičico. Ko je okrevala, sem se še bolj zavzel zanjo, a vse vkup ni pomagalo nič. Šele stroga ločitev je napravila konec strašnemu početju. Od tega dne sem izgubil ljubezen do svojih nekdanjih ljubljenih papig.

Boris Deržaj, dijak II. r. real. gimn.
v Ljubljani

Moj kanarček. Imam kanarčka, ki mu je Mandi ime. Zelo ga imam rad. Svoj dom ima na omari v kletki. Tu poje in skače ves dan. Vsak dan mu dam svežo vodo, da se kopa. Tudi kletko mu večkrat očistim. Dnevno mu dajem vode in hrane. Takrat prav veselo poje in skače. Kadar se kopa, skoči v vodo in začne udarjati s perutnicami po vodi. Tedaj poškropi tla, steno in omaro. Zato ga poštone oštejem. Ako ga pa prestrašim, se začne kregati. Takrat našoperi perje. Tak je moj Mandi.

Za živali moramo skrbeti, ker so koristne. Govedo nam daje mleko in meso, konj vozi, ovca daje volno in pes varuje hišo. Pes je človeku najbolj zvest in zato ga ima človek najrajši.

Slana Dušan, uč. I. r. L. drž. real. gimn.
v Ljubljani

Dragi stric Matie! Doma imam mnogo živali. Večkrat jim dam jesti. Varovati in ščititi živali moramo, ker so nedolžne in dobre, pa tudi koristne.

Kunčič Milojka, učenka IV. razr.
v št. Vidu nad Ljubljano

Kako skrbim za živali. Mi imamo doma razne živali; mucke, piške, peteline, kure. Kadar pride zima skrbim tako, da ne poginejo. Kure in piške mi delajo veliko veselja, ko je pomlad že vsa ozelela takrat mi nesejo lepa jajčeca. Jaz zelo spoštujem svoje domače živalce!

Kranjc Albin, učenec V. razreda
Studenci pri Mariboru

Dragi stric Matie! Ko si razpisal novi natečaj sem se odločila, da Ti tudi jaz napišem kako imam rada našega kužka.

Naš kužek je lep kodrast psiček. Kličemo ga za »Sultana«. Ko služkinja prinese iz hleva mleko, vzamem takoj skledico in nalijem mleko našemu kužku. Mislim, da bi se tudi Ti striček veselo nasmehnil, ko bi videl ko veselo popije mleko.

Milica Streicher, učenka I. r. mešč. šole
Sv. Lenart v Slov. goricah

Franjo Serajnik:

Konjiček

Konjiček moj je mlad,
ves črn je kakor krt,
zajašem ga prav rad
tja na sosedov vrt.

Za v skok je slep in gluhi,
četudi ga podim,
ne vpraša nič za kruhi,
ki mu ga pomolim.

Le guga se konjič,
če ga poženem v dir,
ne vboga me prav nič,
čeprav sem čvrst žolnir.

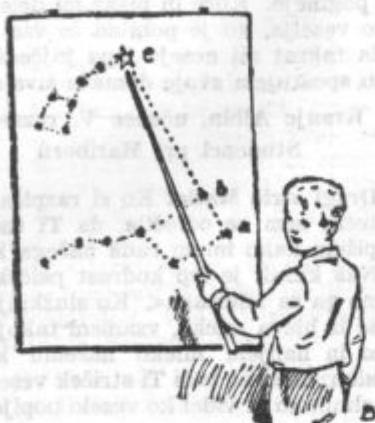
Saj puška me krasi
iz rjavega lesa,
in sablja iz medi,
ob boku mi rožlja.

Me gleda vranec moj
veselih res oči,
mu ni za bridki boj,
miru si zaželi.

On ljubi le svoj dom,
nikamor ne skaklja.
Prav rad ga imam
konjička iz lesa.

Kje je polarna zvezda?

Ali veš kako lahko hitro poiščeš na nebu polarno zvezdo? Ozvezdje »veliki voz« gotovo poznaš. Ko si našel »Veliki voz« iščemo v smeri a—b kakor ti kaže

slika »mali voz«. Prav blizu »malega voza« boš zagledal polarno zvezdo (glej zvezdo zaznamovano s črko c). Polarna zvezda leži na severu.

Berite Langerjevo povest „PES II. ČETE“. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in vsaki drugi knjigarni.

Križanka »Jazbec«

Vodoravno: 1. vreča vode, 5. snov za vezi, 8. varovalke ali znak dostojanstva, 9. del pluga, 10. del voza.

Navpično: 1. ptič, 2. tekoča voda, 3. pesniška oblika, 4. pijača, 5. namizno pogrinjalo, 6. vrtinčast veter, 7. začimba.

Rešitev križanke »Jadrnica«

Vodoravno: 3. roj, 5. raba, 6. udav, 7. omela, 8. da.

Navpično: 1. izjava, 2. praded, 4. obala, 5. rum.

Rešitev zlogovnice
Kralj — Peter.

Listnica uredništva

Dragi Jutrovčki! V torek 20. t. m. je bilo šest tednov, odkar smo izgubili svojega dobrega, nepozabnega vladarja. Danes smo objavili zadnje spise, ki ste jih posvetili pokojnemu viteškemu kralju, hkrati pa tudi tiste spise, ki ste jih posvetili našemu ljubljenemu mlademu kralju Petru II. V prihodnjih številkah bomo objavljali spise, ki se nanašajo na razpisani natečaj: »Kako skrbim za živali, ki jih imam doma? Zakaj moramo varovati in ščititi živali?« Natečaj smo razpisali dne 7. oktobra t. l.

Pri tej priliki se vam stric Matic srčno zahvaljuje za vse prispevke, ki ste nam jih poslali o priliki kraljeve smrti in vas vse prav srčno pozdravlja!

Zaradi pomanjkanja prostora nismo objavili spisov teh-le Jutrovčkov: Zor Albin, dijak II.c razr. klas. gimn. v Mariboru; Pajk Silvester, dijak III.b razr. II. drž. mešč. šole v Ljubljani; Mira Nadišar, uč. II. razr. mešč. šole v Trzinu; Jožica Lapajne, dijakinja II. razr. mešč. šole na Jesenicah; Anica Leskovšek, uč. II. razr. mešč. šole šolskih sester v Celju. Kokot Hermina, učenka II. razr. mešč. šole v Ljutomeru; Rudolf Osim, dijak klas. gimn. v Ljubljani; Marica Širca, uč. II. razr. mešč. šole v Volkovi; Klemenčič Slavka, uč. IV. razr. v Kamniku; Jugovec Edvard, dijak III. razr. držav. gimn. v Ljubljani; Ježek Majda, uč. IV. razr. osn. šole v Trzinu; Naglič Marjan, uč. I. razr. Huje pri Kranju; Pavla in Maksa Pretnar, uč. II. in III. razr. na Bledu; Draga Lindič, uč. V. razr. v Sevnici ob Savi.

Sch. Fl. iz Lj.: Pravljice na žalost ne moremo objaviti, ker nam primanjkuje prostora.

»Kakšna razlika je med in med zvonom?« Vašo rešitev bi radi objavili, pa je iz razumljivih razlogov ne smemo.

Bogdan U.: Vaše pravljice ne moremo objaviti, ker je predolga.

Popravek. Dne 11. novembra t. l. smo objavili v 45. številki »Mladega Jutra« pesem »Vse prav«, ki nam jo je poslal Miroslav Klanšček kot svojo. Med tem nas je več bralcev »Mladega Jutra« opozorilo, da se je zgoraj navedeni pobahal s tujim perjem. Pesmico »Vse prav« je namreč spesnil priljubljeni mladinski pesnik gospod Andrej Rape in je bila že pred leti natisnjena v »Četrtri čitanki«. Miroslavu Klanščku priporočamo, naj se v bodoče nikar ne ponaša s tujim perjem. Če ne zna sam sestaviti spisa ali zložiti pesmice — naj molči, kar je dosti bolj častno!